

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI ČESKÉ VĚDY A TECHNIKY

Výstava osobností české vědy a techniky je připravena ze sbírek Národního technického muzea v Praze. Seznamuje návštěvníky s desítkou vybraných vědců a vynálezců, kteří významně zasáhli do české i světové vědy. Působili v českých zemích v době 18. až 20. století. Každé z těchto osobností je věnována samostatná část expozice s portrétem, písemnými informacemi a dokumenty, osobními pomůckami, vynalezenými a používanými přístroji.

Pomyslnou časovou řadu tvoří portréty těchto vědeckých osobností:

fotografie z výstavy instalované v Ostravském muzeu

Prokop Diviš (1698 - 1765)

Prokop Diviš, působil na Znojemsku, v Příměticích a v klášteře Louka. Na přímětické faře postavil první bleskosvod k vysávání atmosférické elektřiny. Své věhlasné pokusy s třecí elektrikou předváděl i císařovně Marii Terezii ve Vídni.

třecí elektrika, 18. století

Josef Božek (1782 - 1835)

Josef Božek, skvělý mechanik a hodinář, konstruktér prvního parou poháněného vozu i říčního člunu, které veřejně předvedl v Praze v letech 1815 a 1817.

Věžní hodiny Josefa Božka z roku 1826

Jan Evangelista Purkyně (1787 - 1869)

Jan Evangelista Purkyně, lékař a všestranný přírodovědec, který roku 1837 formuloval na sjezdu lékařů novou buněčnou teorii.

Plöselův mikroskop s příslušenstvím

Josef Ressel (1793 - 1857)

Josef Ressel, český lesník působící v přístavním městě Terstu, kde bádá nad pohonem lodí a vyřešil jej vynálezem lodního šroubu.

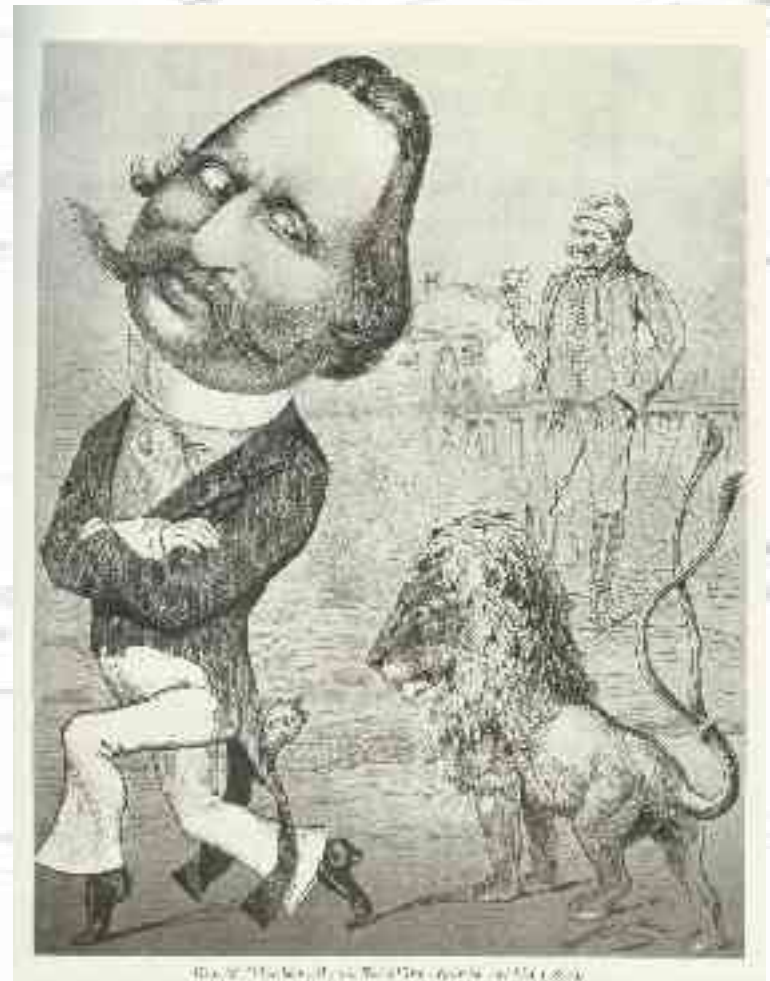

model Resselova lodního šroubu

Karel Klíč, malíř, ilustrátor a fotograf, který dal světu dvě nové reprodukční techniky – heliogravuru a hlubotisk.

Karel Klíč (1841 - 1926)

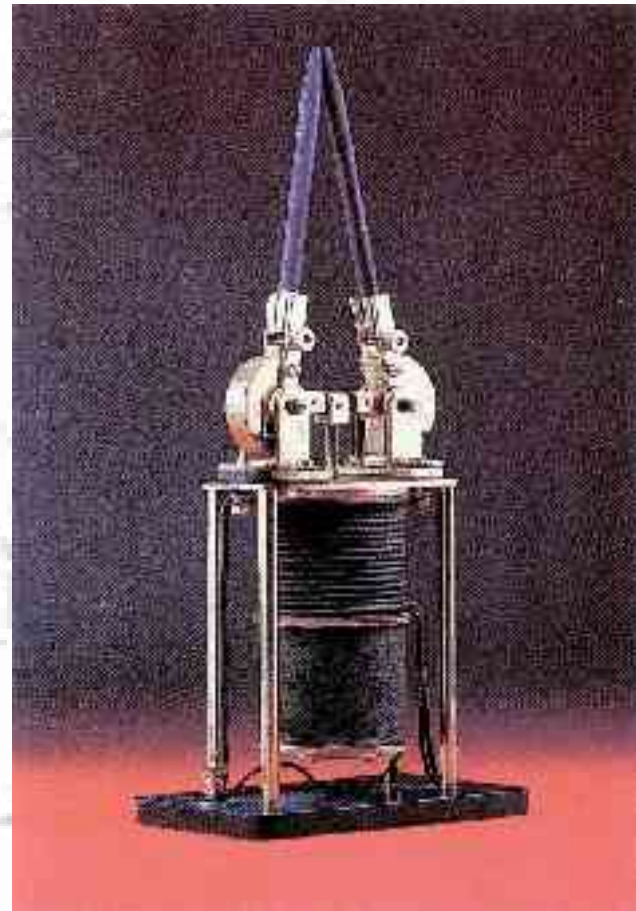

Ilustrace Karla Klíče

František Křižík (1847 - 1941)

František Křižík, zvaný též "český Edison", který měl mnoho nápadů v elektrotechnice, využil elektrického proudu k osvětlení měst a pohonu tramvaje i železnice.

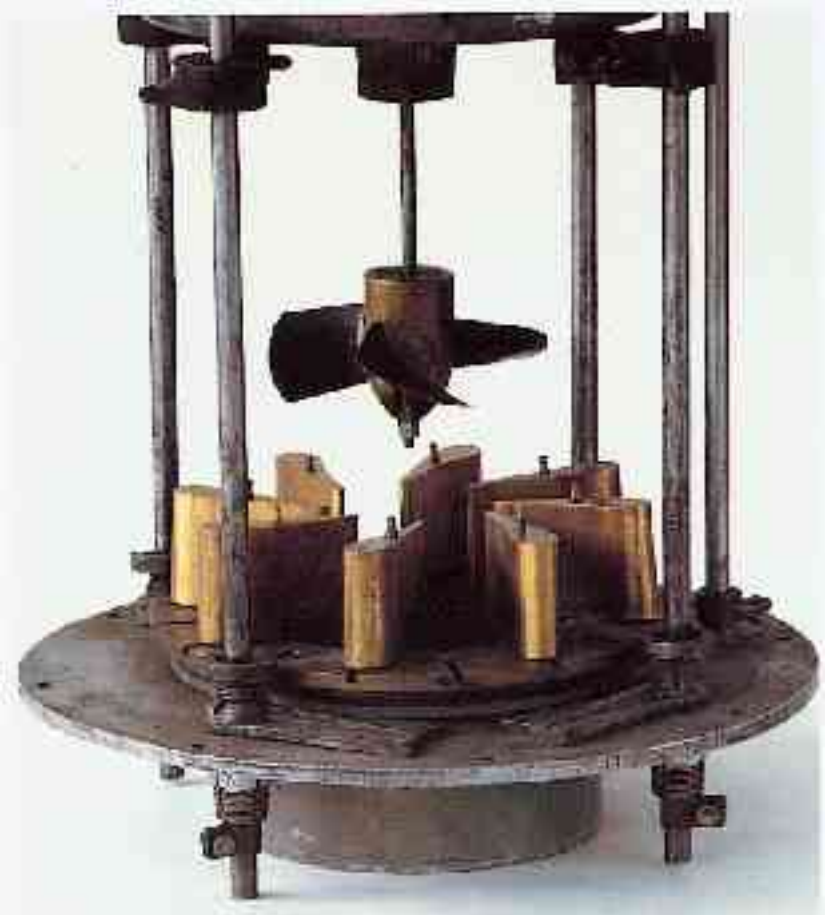

Křižíkova oblouková lampa

Viktor Kaplan (1876 - 1934)

Viktor Kaplan, Rakušan, který žil a pracoval v Brně také patří k těmto významným mužům. Ve skromných podmínkách brněnské techniky vyvinul mimořádně účinnou vodní turbínu, která se dodnes používá na celém světě.

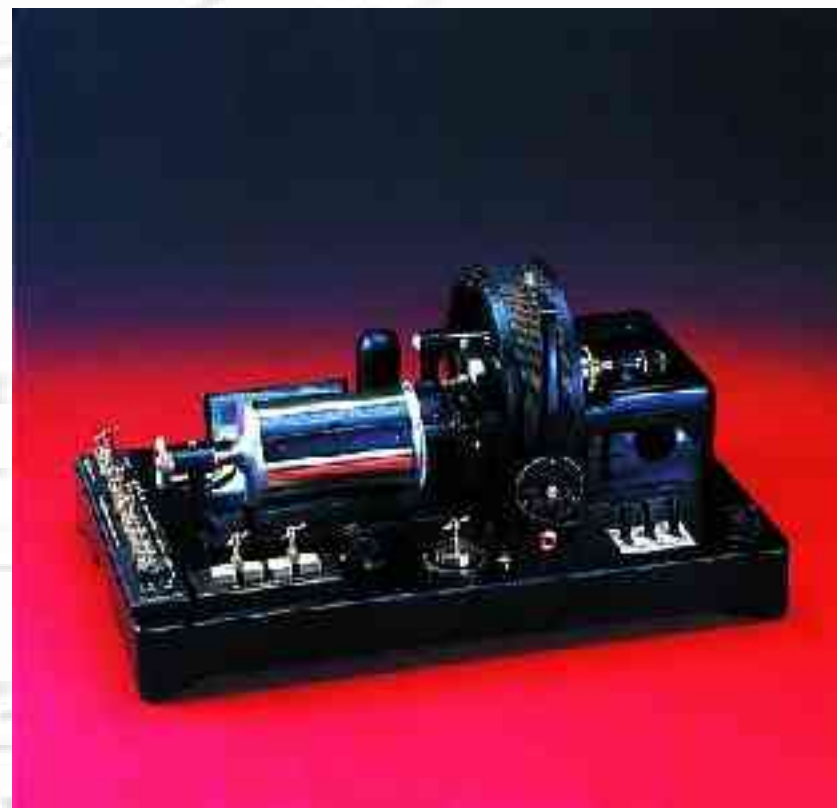

Kaplanova turbína

Jaroslav Heyrovský (1890 - 1967)

Jaroslav Heyrovský, objevitel nového a přesného způsobu chemické analýzy nazvaného polarografií. V roce 1959 mu byla udělena Nobelova cena za chemii jako jedinému českému vědci.

Polarograf J. Heyrovského

František Běhounek (1898 - 1973)

František Běhounek, radiolog, který byl žákem Marie Curie. Zúčastnil se jako vědecký pracovník známé výpravy vzducholodí "Italia" generála Nobile k severnímu pólu.

Komora pro měření kosmického záření

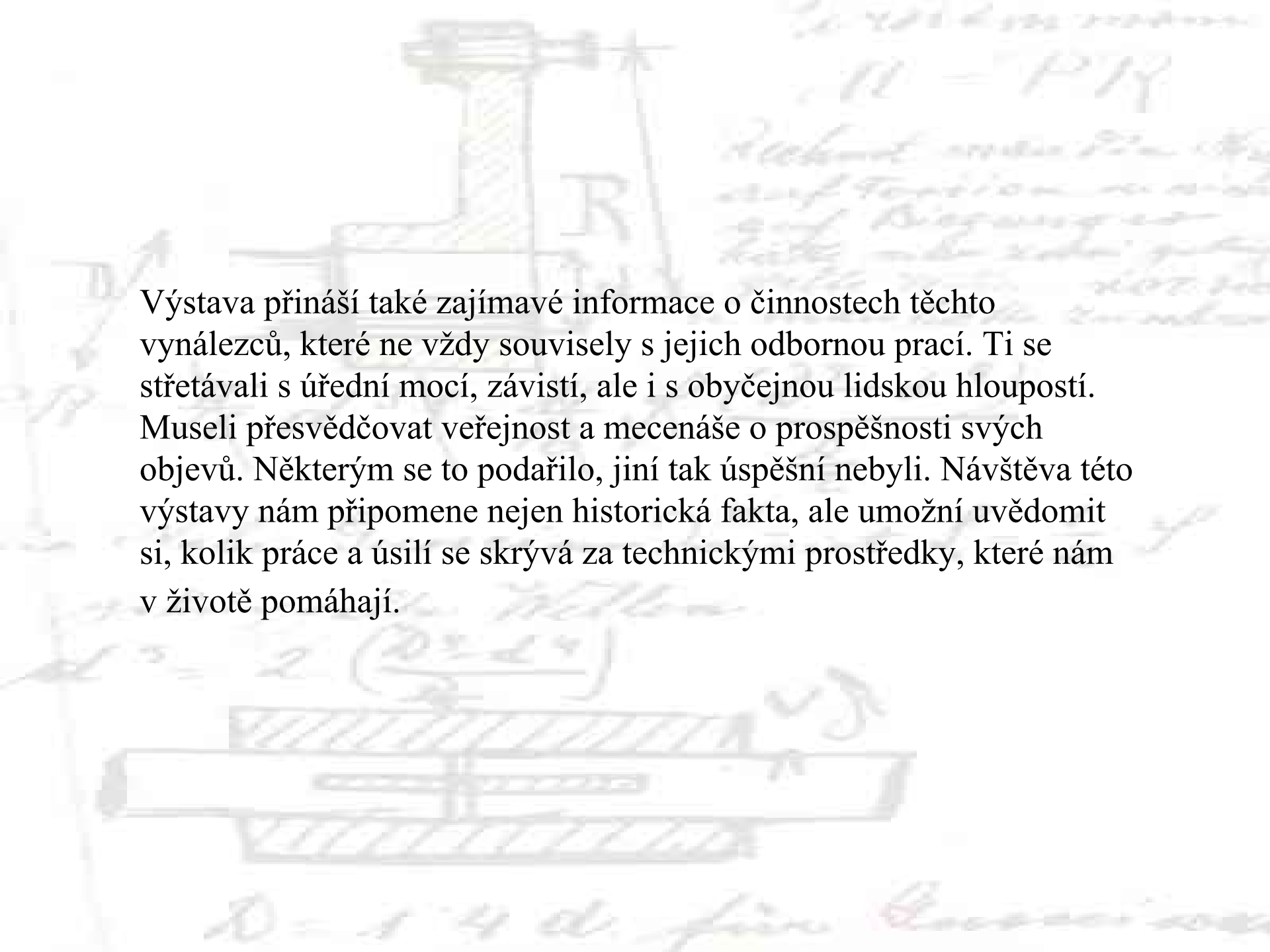
Otto Wichterle (1913 - 1998)

Otto Wichterle, vynálezce měkkých kontaktních čoček. Svou kariéru zahájil v roce 1940 v Baťových laboratořích ve Zlíně, kde připravil polyamidové vlákno - silon.

V roce 1961 na vlastnoručně zhotoveném "čočkostroji" vyrobil první kontaktní čočky, které se rychle rozšířily do celého světa.

*Zařízení na výrobu kontaktních čoček sestrojené z
dětské stavebnice Merkur*

Výstava přináší také zajímavé informace o činnostech těchto vynálezců, které ne vždy souvisely s jejich odbornou prací. Ti se střetávali s úřední mocí, závistí, ale i s obyčejnou lidskou hloupostí. Museli přesvědčovat veřejnost a mecenáše o prospěšnosti svých objevů. Některým se to podařilo, jiní tak úspěšní nebyli. Návštěva této výstavy nám připomene nejen historická fakta, ale umožní uvědomit si, kolik práce a úsilí se skrývá za technickými prostředky, které nám v životě pomáhají.

Významné osobnosti vědy a techniky

Scénář: Antonín Švejda

Spolupráce: Helena Češpivová
Karel Brenner
Stanislav Dvořák

© Národní technické muzeum